

OBSAH

Předmluva	15
I. ČEST A JEJÍ OCHRANA	17
<i>Pojem cti</i>	<i>19</i>
<i>Čest jako statek hodný ochrany</i>	<i>23</i>
<i>Ublížení na cti</i>	<i>25</i>
<i>Rozsah ochrany cti</i>	<i>29</i>
<i>Ochrana cti a občanské svobody</i>	<i>30</i>
II. OCHRANA CTI PŘED VZNIKEM ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLICKY	33
A. ÚTOKY NA ČEST VE STŘEDOVĚKU A V POČÁTCÍCH NOVOVĚKU	35
<i>Širší souvislosti středověkých útoků na čest</i>	<i>36</i>
<i>Ochrana šlechtické cti v českém státě</i>	<i>38</i>
<i>Soudní projednávání šlechtických urážek na cti</i>	<i>42</i>
<i>Ochrana cti v jiných společenských vrstvách</i>	<i>46</i>
B. PRÁVNÍ ÚPRAVA OCHRANY CTI V ČESKÝCH ZEMÍCH PŘED ROKEM 1918	51
<i>Kodifikace trestního práva do roku 1848</i>	<i>51</i>
<i>Trestní zákon z roku 1852 a vojenský trestní zákon z roku 1855</i>	<i>56</i>
<i>Exkurs I.</i>	<i>59</i>
<i>Právní úprava trestního procesu</i>	<i>63</i>
<i>Právní úprava odpovědnosti za tiskové delikty</i>	<i>64</i>
<i>Exkurs II. Co by bylo, kdyby ... aneb Ochrana cti v posledních osnovách chystaného rakouského trestního zákona</i>	<i>70</i>
C. PRÁVNÍ ÚPRAVA OCHRANY CTI NA SLOVENSKU PŘED ROKEM 1918	74
<i>Snahy o kodifikaci uherského trestního práva</i>	<i>74</i>
<i>Zákon o ochraně cti (zák. čl. XLI:1914)</i>	<i>78</i>
<i>Trestní řízení</i>	<i>78</i>
<i>Delikty proti bezpečnosti cti spáchané tiskem</i>	<i>79</i>

III. PRÁVNÍ ÚPRAVA OCHRANY CTI V ČSR ZA PLATNOSTI RECIPOVANÝCH TRESTNÍCH ZÁKONŮ	83
A. NÁSTIN PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY CTI V ČESKOSLOVENSKU 1918 AŽ 1950	85
1. Zákon na ochranu republiky	87
2. Tisková novela z roku 1924	89
3. Zákon o ochraně cti z roku 1933	92
B. OBECNÁ OCHRANA CTI PODLE RECIPOVANÝCH RAKOUSKÝCH PŘEDPISŮ	99
1. Zločin utržení na cti (křivé obvinění)	99
2. Urážky na cti	105
2.1 Žaloby	106
2.2 Jednotlivé formy urážky na cti	108
2.3 Trestní kvalifikace a trestání urážek na cti	113
2.4 Rozsah ochrany	114
2.5 Urážlivý obsah	121
2.6 Beztrestnost urážlivých výroků	122
<i>Důkaz pravdy a důkaz pravděpodobnosti</i>	<i>126</i>
<i>Absence protiprávnosti jednání</i>	<i>129</i>
3. Další delikty ohrožující čest	134
4. Odpovědnost za delikty proti bezpečnosti cti spáchané tiskem	137
5. Všeobecný občanský zákoník a ochrana cti	141
C. OCHRANA CTI PODLE RECIPOVANÝCH UHERSKÝCH PŘEDPISŮ	141
1. Útoky proti bezpečnosti cti z recipovaného uherského trestního zákona	141
<i>Zločin křivého obvinění</i>	<i>144</i>
<i>Zločin „zatajení vývodů vedoucích ke zproštění“</i>	<i>146</i>
<i>Vyzrazení cizího tajemství podle § 328 trestního zákona</i>	<i>146</i>
2. Útoky proti bezpečnosti cti podle zák. čl. XLI:1914	147
2.1 Utržení na cti a urážka na cti	147
a) Žaloby	147
b) Charakteristika skutkových podstat	150
c) Rozsah ochrany	152
d) Podmínky beztrestnosti	153

	<i>Důkaz pravdy</i>	153
	<i>Absence bezprávnosti jednání</i>	155
2.2	Další delikty podle uherského zákona o ochraně cti	156
	<i>Přečin ublížení na cti z nedbalosti u úřadu</i>	156
	<i>Pohanění zemřelého</i>	158
	<i>Poškození úvěru</i>	159
	<i>Neuveřejnění rozsudku</i>	160
2.3	Odpovědnost za delikty proti bezpečnosti cti spáchané tiskem ..	160
D.	OCHRANA CTI PODLE NOVÝCH ČESKOSLOVENSKÝCH	
	PŘEDPISŮ	163
1.	Zákon č. 124/1924 Sb. z. a n. (tisková novela z roku 1924)	163
	<i>Zanedbání povinné péče</i>	164
	<i>Podávání důkazu pravdy a pravděpodobnosti</i>	166
	<i>Ochrana periodického tisku</i>	168
	<i>Kmetské soudy</i>	169
2.	Zákon o ochraně cti z roku 1933	174
2.1	Žaloby	174
2.2	Jednotlivé delikty	177
	<i>Urážka (injuria)</i>	177
	<i>Pomluva</i>	179
	<i>Utrhání na cti</i>	183
	<i>Výčitka trestního stíhání a trestu</i>	184
2.3	Trestní kvalifikace deliktů proti bezpečnosti cti	186
2.4	Rozsah ochrany cti	186
2.5	Důvody vylučující trestnost	192
	<i>Plnění povinnosti</i>	193
	<i>Výkon práva</i>	193
	<i>Hodnocení vědeckých, uměleckých a jiných podobných výkonů</i> ..	195
2.6	Důkaz pravdy a důkaz omluvitelného omylu	200
	<i>Exkurs III.: Veřejný zájem</i>	202
2.7	Ukládání trestu při souběhu	202
2.8	Upuštění od potrestání	209
2.9	Soudní projednávání deliktů proti bezpečnosti cti	209
3.	Jiné formy obrany před tiskovými útoky proti	
	bezpečnosti cti	210
	<i>Uveřejnění rozsudku</i>	211
	<i>Tisková oprava</i>	211

E.	Privilegovaná ochrana	215
1.	Delikty z recipovaných rakouských předpisů	216
	<i>Urážky veřejných úředníků, sluhů, stráží, zřízců železničních atd.</i>	216
	<i>Policejní přestupek podle § 12 císařského nařízení č. 96/1854 ř. z.</i>	220
	<i>Urážky úředních osob ve vojenském prostředí (§ 569, 180 a 568 TZR)</i>	221
	<i>Urážka církve nebo náboženské společnosti uznané zákonem</i>	223
	<i>Přestupek a přečin podle § 246 odst. 2 zákona o přímých daních osobních č. 220/1896 ř. z. ve znění novely č. 13/1914 ř. z.</i>	224
	<i>Urážky trestané disciplinárně podle recipovaných rakouských předpisů</i>	225
2.	Privilegovaná ochrana podle recipovaných uherských předpisů ...	226
	<i>Urážka úřadu</i>	227
3.	Privilegovaná ochrana podle československých předpisů	228
	<i>Urážka prezidenta republiky</i>	228
	<i>Rušení obecného míru</i>	232
	<i>Hrubá neslušnost</i>	234
	<i>Správní přestupek podle § 4 zákona č. 125/1927 Sb. z. a n. o organizaci politické správy</i>	235
	<i>Zneužití daňových zápisů podle zákona č. 76/1927 Sb. z. a n. o přímých daních</i>	236
	<i>Zlehčování podle § 27 zákona č. 111/1927 Sb. z. a n. o nekalé soutěži</i>	237
F.	ZÁSAHY DO PRÁVNÍ ÚPRAVY OCHRANY CTI V POMNICOVSKÉ ČESKO-SLOVENSKÉ REPUBLICCE	238
	<i>Novelizace zákona na ochranu republiky</i>	239
G.	ZMĚNY V OCHRANĚ CTI V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA (1939 AŽ 1945)	242
1.	Uplatnění německého práva	242
2.	Ochrana cti podle německých předpisů platných pro protektorátní příslušníky	244
3.	Zrušení vojenských trestních zákonů	246

H.	ZMĚNY V OCHRANĚ CTI NA SLOVENSKU V LETECH 1939 AŽ 1945	247
	<i>Zákon o trestných činech proti státu č. 320/1940 Sb. z.</i>	247
I.	OCHRANA CTI V LETECH 1945 AŽ 1950	251
	1. Obnovení československého právního řádu	251
	2. Ochrana cti a retribuční zákonodárství	253
	3. Zákony na ochranu lidově demokratické republiky z roku 1948	257
	4. Změny v organizaci soudnictví a v soudním řízení	
	5. Postupné zavádění cenzury tisku	260
	6. Ochrana cti v zákoně č. 231/1948 Sb.	261
	<i>Ublížení na cti prezidentu republiky</i>	261
	<i>Hanobení republiky a hanobení některých ústavních činitelů</i>	264
	<i>Hanobení národa nebo rasy</i>	269
	<i>Hanobení spojeneckého státu</i>	270
IV.	OCHRANA CTI ZA PLATNOSTI TRESTNÍHO ZÁKONA Z ROKU 1950	273
A.	VÝVOJ PRÁVNÍ ÚPRAVY DO ROKU 1961	275
	1. Trestní zákon z roku 1950	276
	2. Trestní řád z roku 1950	279
	3. Kodifikace trestního práva správního	281
	4. Kodifikace trestního řízení správního	283
	5. Úprava kázeňského práva příslušníků ozbrojených sborů	286
	6. Změny v organizaci soudnictví z roku 1952	287
	7. Novelizace trestního práva správního v letech 1953 a 1957	288
	8. Odraz politického uvolnění v úpravě trestního práva	291
	9. Soudružské soudy	293
	10. Tiskové právo a delikty proti bezpečnosti cti	296
B.	OBECNĚ POJATÁ OCHRANA CTI	296
	1. Ochrana cti podle trestního zákona	296
	<i>Křivé obvinění</i>	299
	<i>Pomluva</i>	303
	2. Obecně pojatá ochrana cti podle trestního zákona správního	303
	<i>Řízení o urážkách na cti podle trestního řádu správního</i>	305

C.	PRIVILEGOVANÁ OCHRANA CTI	308
1.	Privilegovaná ochrana cti podle trestního zákona	308
	<i>Snižování vážnosti prezidenta republiky</i>	309
	<i>Hanobení ústavního činitele</i>	313
	<i>Útoky proti skupinám obyvatel</i>	314
	<i>Hanobení republiky</i>	315
	<i>Hanobení spojeneckého státu</i>	316
	<i>Hanobení národa a rasy</i>	318
	<i>Urážka veřejného činitele</i>	319
	<i>Urážky mezi vojenskými osobami</i>	321
2.	Privilegovaná ochrana cti podle trestního řádu a trestního řádu správního	324
V.	OCHRANA CTI ZA PLATNOSTI TRESTNÍHO ZÁKONA Z ROKU 1961	327
A.	VÝVOJ TRESTNÍHO PRÁVA V LETECH 1961 AŽ 1992 V SOUVISLOSTECH DOBY	329
1.	Kodifikace trestního práva z roku 1961	330
2.	Posilování úlohy laického prvku v soudnictví	331
3.	Místní lidové soudy a provinění	335
4.	Přestupkový zákon	338
5.	Změna trestní politiky v polovině šedesátých let a její důsledky	341
6.	Zákon o přečinech	342
7.	Tiskový zákon z roku 1966 a jeho pozdější změny	345
8.	Polistopadové změny v právní úpravě ochrany cti	347
B.	OBECNĚ POJATÁ OCHRANA CTI	350
1.	Trestné činy	350
	<i>Křivé obvinění</i>	350
	<i>Pomluva</i>	353
2.	Provinění proti socialistickému soužití	358
3.	Přestupek proti socialistickému soužití	361
4.	Přečin proti socialistickému soužití	362
5.	Přestupek proti občanskému soužití	366

C. PRIVILEGOVANÁ OCHRANA CTI	370
Hanobení republiky a jejího představitele a hanobení státu	
světové socialistické soustavy a jejího představitele	370
Útok na státní orgán a orgán společenské organizace	378
Útok na veřejného činitele	380
Hanobení národa, rasy a přesvědčení	386
Urážky mezi vojáky	388
D. TISKOVÁ NEDBALOST	392
E. OCHRANA CTI JAKO SOUČÁST OBČANSKOPRÁVNÍ	
OCHRANY OSOBNOSTI	393
Závěr	401
1. Rekapitulace	401
Prvorepubliková a poválečná úprava	401
Minulost a současná právní úprava	403
2. Úpadek mravů?	411
3. Trestat pomluvu?	412
Přílohy	421
Literatura	475
Chronologický přehled	487